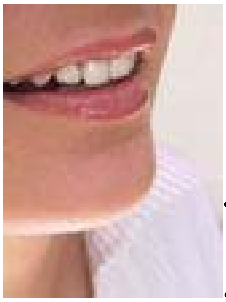

Diksiyon Bilgisi

Saydam Akay
İletişim Bilimleri Akademisi
İletişim Hayattır

"Güneş olamazsan yıldız ol ama gökteki en parlak yıldız ol"

www.diksiyon-bilgisi.com

(312) 418 31 27 – 425 86 85

Kişi ve kuruluşlara verilen özel dersler hakkında detaylı bilgi almak için bizimle irtibata geçebilirsiniz:
adres: Milli Müdafaa Cad. No:12 Kat:2-3 KIZILAY (Güvenpark Otobüs Durakları Karşısı)

Bu kitap, etkili iletişim eğitim programlarımızdan, kurumumuzca verilen spikerlik ve sunuculuk kursumuzun DİKSİYON bölümüne aittir.

DİKSİYON EĞİTİMİNİN ANLAMI

Ses, insanın kişiliğini yansıtır. Gözlem yeteneği güçlü bir kimse, her hangi biri ile birkaç dakikalık konuşma sırasında, onun hangi özellikte bir insan olduğu hakkında genel yargıya varabilir.
Diksiyonda başarı; kişinin okuduğunu, söylediğini içinde duyabilme-sine, içinden geldiği gibi sıcak, içten söyleyebilmesine bağlıdır. Havasına gire-bilen bir kişi, söylediklerine bir anlam derinliği ve inceliği kazandırır.

Bazen bir tek kelimenin telâffuzu bile, o kişinin geçmişi, öğrenim derecesi, zihin faaliyeti ve yeteneği hakkında fikir verebilir. Ses; dalgınlık, kayıtsızlık, korkma, utanma, kibirlilik, kendini beğenme, dikkatsizlik, bünyece zayıflık vb. birçok özellikleri ortaya koyabilir. Aynı zamanda o kimsenin uyanık, yetenekli, dengeli, atak, makul, cesur olduğunu da gösterebilir. Kaba, pürüzlü, sert, haşin, genizsel, çok ince sesler; dinleyenler üzerinde iyi bir etki bırakmaz.
Sesimizin niteliği hakkında bilgi sahibi olabilmek için kimi basit paragrafları yüksek sesle birçok kez okumak yararlıdır. Böylelikle sesimizin başkaları üzerinde bırakabileceği etkileri ve kusurlarımızı öğrendikten sonra, sıkı bir çalışmayla sesin az çok eğitilebilmesi mümkündür.
Bu alanda başarılı olabilmek için aşağıda belirtilen iyi bir konuşma sesinin niteliklerini bilmek gerekir.
* Sesin işitilebilir olması
* Canlılık
* Sesin ayarlanması
* Anlatımda değişiklik
* Temiz ve doğru söyleyiş

DİKSİYON EĞİTİMİ İLE KAZANIMLARINIZ:

Bu kursumuzda kursiyerlerimize önce konuşma dili ile yazı dilinin özellikleri, Türkçenin sesleri ve söyleyiş özellikleri öğretilmektedir. Ayrıca konuşma bozukluklarını düzeltmek amacıyla diyafram nefesi kullanma, konuşma hızını ayarlama, vurgulama, tonlama ve boğumlama alıştırmalarının yanı sıra, dil-dudak tembelliği ve anlatım bozukluklarını gidermeye yönelik alıştırmalar yaptırılmaktadır. Etkili konuşmaya yönelik planlı konuşmanın aşamaları; beden dili, imaj, doğaçlama, topluluk karşısında konuşma, bireysel iletişim, yaratıcı konuşma gibi beceriler kazandırılmaktadır

DİKSİYON EĞİTİMİ NEDEN ÖNEMLİDİR?

Öyle insanlar vardır ki, konuştukları zaman soluduğunuz havanın bile onların sayesinde olduğunu zannedersiniz. Yani konuşmaları öyle etkilidir ki, bulundukları her ortamda, kısa bir sürede insanları etraflarında halka yapmayı başarırlar ve çevreleri üzerinde kıskanılacak etkileri vardır.

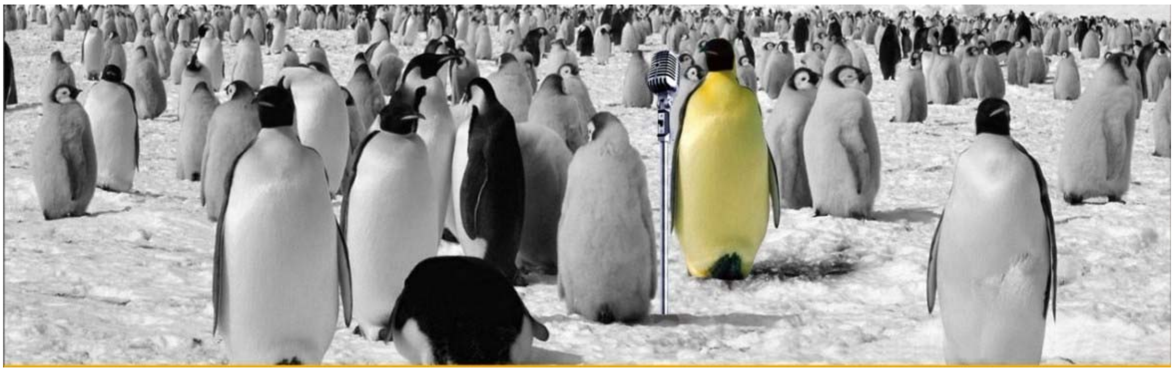
İş görüşmelerinde işveren personelini işe almadan evvel mülakattan geçirir. Burada amaç, sınırlı sürede karşıdakini azami ölçüde tanımaya çalışmaktır. Bu görüşmelerin sonunda bazen bakarsınız ki, sizden çok daha az özelliklere sahip birisine, o çok istediğiniz işi kaptırıvermişsiniz.

"Bu işin sırrı nedir?"diyecek olursanız, cevap son derece açık: Güzel konuşmayı becerebilmek...

Çünkü konuşmak yalnızca düz bir iletişim aracı değildir. Kişinin bütün duyguları yanı sıra bütün düşüncelerini de çevresine ulaştırabildiği en etkili yoldur.

Farklı karakterler olarak hepimizin hayatında "mutluluk ve başarı" büyük ölçüde kendimizle ve diğer insanlarla "iyi ilişkiler kurabilme yeteneğimize "bağlıdır.

Konuşma eğitiminin temel amaçlarını, toplum karşısında korkmadan, rahatça, dikkat eksikliği hissetmeden konuşmak, ön hazırlık yapmadan konuşabilmek, etkili konuşmanı temel kurallarını uygulayabilmek, duygu ve düşünceleri akıcı ve rahat, soluğu ve sesi yerinde, beden dilini bilinçli, dil kurallarını bilerek seslendirmek olarak özetleyebiliriz.

Bu temel eğitim etkili iletişimin önemini kavramış, başta anne- babalar olmak üzere, öğrenciler, öğretmenler, avukatlar, doktorlar, satış elemanları, sekreterler, psikologlar, yöneticiler, milletvekilleri, danışmanlar, dernek, vakıf, kooperatif başkanları, pazarlamacılar kısaca konuşan, dinleyen, okuyan, eğitimin önemini kavramış herkes bu programlara katılmalı ve muhakkak iletişim becerilerini geliştirmelidir.

KİŞİ YA DA TOPLULUK KARŞISINDA KONUŞMAYA BAŞLARKEN DUYULAN KAYGININ KONTROL ALTINA ALINMASI

Topluluk önünde konuşurken sesimizin titremesi veya kayması, aklımızdan geçenleri istediğimiz şekilde ifade edememe, elimizi kolumuzu nereye koyacağımızı, nereye bakacağımızı, nasıl duracağımızı şaşırma, konuştuğumuz kişinin ilgisini uyanık tutamama...

Çoğu insanın yaşadığı doğal problemler...

Ancak sosyal yaşamımızı, kariyerimizi kısacası hayatımızın her alanını olumsuz yönde etkileyen bu unsurlar, Saydam Akay İletişim Bilimleri Akademisi çatısı altında verilen eğitimler sayesinde yok ediliyor.

İnsanı diğer varlıklardan ayıran en önemli özellik; düşünebilme, düşündüğünü ifade edebilme ve en önemlisi de eğitilebilme yeteneğidir.

Bilgimiz, birikimimiz, yeteneklerimiz ne kadar zengin olursa olsun, bu donanımımızı doğru ve güzel konuşmayla karşımızdaki kişi ya da topluluğa aktaramıyorsak, sahip olduğumuz bu zenginliklerden, yeterince yararlanamıyoruz demektir. Dili doğru bir biçimde kullanıp, onu güzel, etkileyici bir konuşmayla aktarmak bir kimlik göstergesidir.

İnsanlar toplum önünde söz söylemekten korkabilirler. Bunun önemli bir nedeni başarısızlık imajının zihinlerine iyice yerleşmesidir. İnsanın her davranışa yüklediği anlam, alt bilincine bir emir olarak gönderilir. Bir işi başarmaya girişen insan her zaman istediği sonucu elde edemeyebilir. Bu herkes için tabiidir. Ama bazı insanlar sonucu elde edemediklerinde hemen başarısız olduklarını düşünürler ve kendilerini suçlarlar. Bu suçlamalar birçok kez tekrarlanır. Sonuçta insan farkında olmadan kendi alt bilincine "ben başarısızım" hükmünü yerleştirmiş olur. Bu çok sınırlayıcı bir kalıptır. Çünkü insan bir kere bu inancı otomatikleştirdiğinde bu inanç onun hemen her işinde başarısız olmasına yol açar. Neye inanıyorsak beynimiz onu doğrulamak uğurunda amansız gayretler göstermeye devam edecektir.

"Ben başarısızım" inancı alt bilincinde yerleşmiş olan insan "belki bu defa başarabilirim" diyerek harekete geçse de sık sık "ya başaramazsam" endişesini yaşar. Bu endişe dikkatini zayıflatır, zihnini olumsuz sonuçlara yaklaştırır. Bu muhtemel olumsuz sonuçlar dayanma ve direnme azmini azaltır.
Kişi kendisini güçsüz hisseder. Bu güçsüzlük ve onun getirdiği tedirginlik kişiyi "vazgeçme" noktasına götürür. Böylece kişi gerçekten de başarısız olur. Toplum karşısında konuşabilme ise cesaret gerektiren bir başarıdır. Başarısızlık inancı cesareti kıracağından kişi toplum karşısında konuşamaz. Başarısızlık ihtimali aklına geldiğinde bile derin bir korku veya endişe yaşar.

Söylenecek Bir Sözün Olmaması:

Toplum karşısında söz söylemeyi engelleyen son faktör kişinin söyleyecek bir sözünün olmamasıdır. Pek tabii ki ne söyleyeceğimizi bilmiyorsak konuşmaya başlayınca takılırız. Bunu birçok defa tecrübe etmişizdir. Dolayısıyla düşüncelerimizden emin olmadığımızda konuşmaya cesaret edemeyiz.

Bir insanın söyleyecek sözünün olmamasının çeşitli nedenleri olabilir ki bu, çok kapsamlı bir sorundur. En temelde bu durum kişinin iyi bir okuyucu olmamasından kaynaklanır. İnsanlar bilgilerinin % 80'ini okuma yoluyla elde ederler. Hiç okumayan insanların bilgileri çok sınırlıdır. Ayrıca bu kişiler bilgilerini birbirleriyle ilişkilendirerek yeni anlamlar ve bakış açıları da üretemezler. Ancak insanlar okuma dışında kişisel tecrübelere sahip olabilirler. Bu tecrübeler üzerinde düşünmüş olabilirler. Bu durumda bilgileri var demektir. Söyleyecek sözü olmayan insan çok az konuyla ilgilenen hatta kendisinin dışında hiç bir şeyle ilgilenmeyen insandır. Çünkü söylenen söz ancak başkalarını ilgilendirdiğinde başkalarına anlatılabilir. Başkalarıyla ilgilenmeyen ve genel sorunlar üzerinde düşünmeyen insanların beyin aktiviteleri zayıftır. Dolaysıyla böyle insanlardan söz söylemeleri istendiğinde ne söyleyecekleri konusunda endişeye kapılırlar. Bu endişe konuşma cesaretlerini kırar.

Kendinizden emin olun. Kurumumuzda verilen diksiyon eğitimini tamamladıktan sonra korkuyu ve heyecanı çok kolay yeneceksiniz. Eğer bunu gerçekten arzuluyorsanız şimdiden bilin: Toplum önüne çıktığınızda kalbiniz sakin, gözleriniz ışıl ışıl olacak.

Size de Edison veya Einstein gibi günü 24 saat olan bir ömür emanet edildi. Siz de kafatasınızın içinde bütün diğer insanlar gibi ölünceye kadar eşit sayıda milyarlarca sinir hücresinden oluşturulan harika bir beyin mekanizması taşıyorsunuz. Siz de herkes gibi sadece süt emme yeteneği gelişmiş olarak dünyaya gönderildiniz ve bunun dışındaki her şeyi dünyada öğrendiniz. Öyle büyük bir potansiyele sahipsiniz ki milyonlarca iş yapsanız bile beyin kapasitenizin hala yaklaşık binde bir-ikisini kullanıyorsunuz.

Kimse sizden üstün yeteneklerle yaratılmadı. Siz de kimseden üstün yeteneklerle yaratılmadınız. Öyleyse neden bazı insanlar zirvelere tırmanıyorlar? Neden sempati, karizma, zenginlik, şöhret gibi değerler yalnızca bazı insanların elinde kalıyor? Fizikçi iseniz neden bir Einstein değilsiniz? Edebiyatçı iseniz tarihin gerilerinde hala parlak kalan Shakeaspeare'in ötesine neden geçmiyorsunuz? İnsanı potansiyel üstünlüğüne kavuşturan tek vasıta "bilgi" ve bilgiye dayalı "eğitim"dir. Kendinizi incelediğinizde bilgiye dayalı olmayan hiç bir becerinizi bulamayacaksınız.

Bugün biz bilgilerimizin % 80'ini eğitim yoluyla elde ediyoruz.
Siz sel yığınlarında kendinizi sürükleyen bir sıradanlığa layık olamayacak kadar üstünsünüz. Hayallerinizde yaşayan "büyük size" ulaşmak sizin elinizdedir. Kimse günlük 24 saatine bir dakika ekleyemez. Ama siz bir gününüze 10 günlük işi sığdırabilirsiniz. Bu güne kadar kişisel yeteneklerinize ne kadar yatırım yaptınız?

Toplum karşısında, mikrofon veya kamera karşısında konuşurken yüzleştiğimiz en büyük engel korku ve heyecandır. İlk defa yaptığımız her iş önce heyecan ve korku oluşturur. Korku anında dolaşım sistemi içerisine gerginlikle orantılı olarak aşırı kortizol salgılanır. Bu durum düşünce akışını engeller. Kişi bu anda olumlu duygularını kaybeder. Daha ileri düzeyde elleri ve hatta tüm vücudu titrer. Kalbin çarpması ve kan dolaşımı hızlanır. Davranışların kontrol edilmesi zorlaşır. Bu sorun ileri düzeyde olursa, insan başkalarıyla göz göze gelemez; başı titrer, adeta beyni dış dünyadan kopmuş gibi olur.

Korku anında insan kalbinde bir iç endişe akıntısı hisseder. İnsan bir an önce bu durumdan kurtulmak için o ortamdan uzaklaşmak, yapmak istediğini yapmaktan vazgeçmek zorunda kalır. Ayrıca endişe veya korku konuşmacının inandırıcılığı kaybetmesine yol açar. Bazı insanlarda korku duygusu çok gelişmiştir. Sık sık duyulan bu endişeler gittikçe birbirlerini beslerler ve endişe edebilme yeteneği gelişir: İnsan en küçük bir sorundan bile endişe duymaya başlar. İleri düzeyde korku ve endişe, sinir sistemi için son derece tahrip edicidir. Tüm başarılı konuşmacılar toplum önüne çıktıklarında mutlaka heyecanlanmışlardır. İstisnasız her insan korku ve endişeyi yenebilir. Ancak bunun için dizi egzersiz yapmalıdır. Bunları toplum karşısında gerçekleştirirse daha hızlı başarır.

Nefes çalışmaları diksiyon eğitimini temelidir. İyi bir nefes tekniğine sahip olmak sizin konuşma sırasında rahat olmanızı beyne daha fazla oksijen gitmesini sağlamakla kalmaz dikkatinizi toplamanıza da yardımcı olur. Nasıl ki bir aracın hareket edebilmesi için yakıta ihtiyacı varsa etkili konuşabilmeniz için de size gerekli olan doğru nefes tekniğiyle alınan nefestir. Bu tekniğin öğrenilmesinde farklı yöntemler uygulanabilir ama asıl önemli olan sizin için rahat çalışılabilir metodu bulmak ve doğru çalışma yöntemiyle bu nefes tekniğini refleks haline getirebilmenizdir.

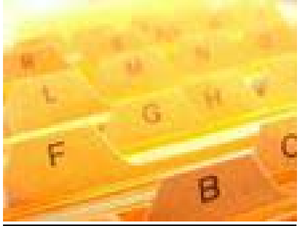
SES TONUNUZU BEĞENMİYOR MUSUNUZ?

Ses çıkışı monoton olmamalıdır. Ses yüksek alçak tonda, hızlı-yavaş arasında, duraklamalı-duraklamasız, vurgulu-vurgusuz arasında değişerek çıkmalıdır. Sesin değişirliğini-bükümlülüğünü sesin müzikselliği olarak da tanımlayabiliriz. Herkesin kendine özgü bir konuşma müziği vardır.

Sese kolayca bükümlülük verebilmek için ses perdesinde değişim oluşturma yeteneğimizi geliştirmemiz gerekir. Üç teme ses perdesi üzerinde duralım: Pes, orta ve tiz sesler. Pes kalın, tiz ise ince sestir. Her üç perdede kendi içinde notalanabilir. Ses perdesi bir tür notadır. Notaların kelimelere uyarlanmasına da "bükümlülük" veya "boğumlama" diyebiliriz. Eğer konuşmacı sesinde boğum yapamıyorsa bilgisayar makinesinin tek düze çıkardığı sese benzer ses çıkaracaktır. Sesi bireyselleştiren ve herkesi ayrı bir konuşmacı yapan asıl sır sesin kişiye göre farklı boğumlanmasıdır.

ÜNLÜLERİN DOĞRU ÇIKARILIŞ BİÇİMLERİ VE KULLANIMLARI:

A

Konuşma dilimizde birbirinden ayrı söylenen iki(a) vardır. Bunlardan biri (kalın a) diğeri de (ince a)dır. Bu iki (a)yı söylerken birbirinden ayırt etmek için (ince a)nın üzerine inceltme işareti olan(^) şu işareti koyarak gösteririz.

KALIN A

—Akrabanın akrabaya akrep etmez ettiğini.
—Ağlarsa anam ağlar, kalanı yalan ağlar.

İNCE A

— Lâla lâtif lâleli lâmbasını lâcivert lâke lâvabodan nazik, nadide şefkate verdi.

E

Konuşma dilimizde birbirinden ayrı söylenen iki (e) vardır. Bunlardan biri açık(e) diğeri de kapalı(e) dir.

AÇIK E

— Evlinin bir evi, evsizin bin evi var.
— Sen dede ben dede bu atı kim tımar ede.

KAPALI E

—Gece penceredeki benekli tekir kedi, tenceredeki eti kendi kendine yedi.
—Beni en beğenen hep benim, beni en beğenen kendi kendimim.

I

—Iğdır'ın ığıl ığıl akan ılıman ırmağını Kırgızlara anlattı.
—Bıyıklı bıkkın pısırık, ılık ırmağın akışını ırgatlara anlattı.

İ

—Şu tespihi imamelemeli mi, yoksa imamelememeli mi?
—İbrik ve irmik imal eden İncirlili iblis İbişin ilikleri iyice inceldi.

O

Konuşma dilimizde birbirinden ayrı söylenen iki (o) vardır. Bunlardan biri (kalın o) diğeri de (ince o)dur. Bu iki (o)yu söylerken birbirinden ayırt etmek için(ince o)nun üzerine inceltme işareti(^) konur.

KALIN O
—Fondancı fondanları fokur fokur fokurdattı.
—Ormandaki obur oduncu ortaklarıyla odun sobasının önünde odyometrenin odyovizüel değerlendirmesini yaptı.

İNCE O
- — Lôndra yolundaki lôş evlerde nohut nôksan lôkmadır.
- — Âlkôlik lôrt lôkantanın lôcasında lôkumları lôkma lôkma yuttu.

Ö
—Övünürse bahtın övünsün
—Ödemişli ödlek Ömer, öksürüklü Özdemir'in öküzüyle ördeğini öldürmüş.

U
—Umdum, umdum; geri yumdum.
—Uyku uyku getirir, uyku et bitirir.

Ü
—Ürgüplü Hüseyin, üzüm üzüm üzülen, süzüm süzüm süzülen üzümcüye üzüldü.
—Üzüntüden üşüdüğünü ürediğini, ürpererek ünlü ünlenmesiyle ünledi.

ÜNSÜZLERİN DOĞRU SESLETİMİ:

" Ünlüler bir nehirse, ünsüzler de o nehrin kıyı setleridir, taşkınları önlemek için bu setleri güçlendirmemiz gerekir." VOLKONSKİ

B,P,M
- Babasının benekli bıldırcını bitişik bostanda böceklerden bunalarak büzüldü.
- Pasaklı pinpon pislikten paklandı.
- Müflisten medet, münafıktan nasihat beklenmez.

D,T,N
—Damla damla göl olur, damlacıktan sel olur
—Tütün tüttürmez, tatlı tattırmaz
—Nankör nalbant nalları nallamalı mı nallamamalı mı?

V,F

—Fermanlı fabrikatör farmason Fuat filden, fiilden, fısıltıdan, fosilden, flütten, filitten, fötrden fellik fellik kaçar.

— Velveleli vasi vesvese vadide vagon verdi.

C,Ç

— Cambaz Cevat cılız cimri coşkunla cömertliğe cumbada cüret ettiler.

— Çardaklı çeşmedeki çırak, çiçekleri, çorbanın çöreğini ve çuvalları çürüttü.

G,K

— Galip Geyve'de gır gır giden gocuklu göçmen gururluya güldü.

— Kara ketenlik külahlı kus kara kediyi yedi.

Z,S

— Zaman zaman zalimlerin zalimliği zaman aşımına uğrasa da zamparaların zamparalıkları zaman zarfında zaman aşımına uğramaz.

— Sandıklıda sepetleri sıralı simitçi sofrada sökülen sucukları süpürdü.

J,Ş

— Japon jeolog jiletini jurnaliyle jüriye verdi.

—Şabanın şahsi şakalarına şaşıran şakacı Şakir şapşallaştı.

L,R

—Lehimci Lemi ile leopar Lerzan limanda buluşarak levrek yeyip limonata içip meşhur lokmacıdan lokmadan yediler.

— Radyolu ressam Ramiz Rasim'in romanıyla ilgili röportaj yaptı.

H,Y

—Hakkı hakkının hakkını yemiş. Hakkı Hakkı'dan hakkını istemiş. Hakkı Hakkıya hakkını vermeyince Haklı da Hakkı'nın hakkından gelmiş.

— Yasa koyucular yasaları yasalaştırma sürecinde yasama organının yasama yetkisini tartıştılar.

KONUŞMA AYGITINA ESNEKLİK KAZANDIRMA:

- Dil, dudak yanak ve çene alıştırmaları

Etkili bir ses tonuna sahip olabilmek demek konuştuğumuz dile hâkim olmak demektir aslında. Bizler etkili konuşabilmek için dil kaslarımızı, yanak ve dudak kaslarımızı ve çene kaslarımızı geliştirerek işe başlamalıyız. Herhangi bir enstrümanı öğrenmeye karar verdiğimizde o enstrümanı güzel çalabilmek için alıştırma yapmalıyız. Ya da uzun bir yürüyüşe çıkacağımız zaman yarı yolda kalmamak için bedenimizi bu uzun yürüyüşe hazırlamamız gerekir. Dolayısıyla etkili konuşabilmek için de öncelikle konuşma organlarımızı etkin kullanmayı öğrenmeliyiz

BÜRÜN DİZGESİ:

Ulama, kavşak, durak, vurgu, tonlama, ezgi

Ulama: Sözcük sonundaki ünsüzün, kendisinden sonra gelen sözcüğün ön sesinde bulunan ünlüye bağlanmasına ulama denir.

Kavşak: Son sesinde ünsüz bulunan bir sözcükle ön sesinde ünlü bulunan bir sözcük arasında ulamayı ortadan kaldırmak amacıyla verilen kısa araya kavşak denir.

Durak: konuşma sırasında bir cümle ya da söz grubu içinde bulunan anlam birimlerini birbirinden ayırmak için yapılan kısa duraklamalara durak denir.

Vurgu: Vurgu, cümle içerisindeki sözcüklerdeki kimi hecelerin başka sözcük ve hecelere göre dik, baskılı okunuşuna ve söylenişine denir.

Tonlama: Konuşma sırasında sesin yükselip alçalmasına, tiz ya da pes oluşuna ton denir.

Ezgi: Konuşma sırasında sözcük ve cümlelerdeki ton değişikliklerinin tümüne ezgi denir.

BEDEN DİLİ:

Zihnin sessizce düşündüklerini bedenimiz yüksek sesle söyler. Beden dilini anlamakta önemli olan mesajın verildiği anda okumaya çalışmaktır(kodu çözme işlemi derhal yapılmalıdır).
Bir başka önemli nokta ise tek bir hareketle sonuca gidilmemesi, en az iki hareketin birlikte yorumlanmasıdır.

Beden dili jestlerle ve mimiklerle gerçekleşir. Yüz kaslarının bir anlam yaratmak için kullanımı *mimikleri*, diğer bir deyişle yüz ifadesini; baş, el, kol, ayak, bacak hareketleri ya da bedenin tümünün kullanımı *jestleri* oluşturur. Beden dilinin kullanımı insanlığın var oluşuyla eş zamanlıdır. İletişimde bir jestin, bir mimiğin anlam kazanabilmesi için algılanması gerekir. Yapılan araştırmalarda insan yüzünün 250 000 değişik ifadeyi anlatabildiği belirtilmektedir. Bazı jest ve mimikler hemen hemen her ulus için aynı anlamı taşırken, bazıları da ulustan ulusa farklı anlamlar içermektedir. Jest ve mimikler konuşmaya yardımcı olurken, konuşma da jest ve mimiklerin algılanmasını sağlar. Jest ve mimikler doğal bir biçimde yapılırsa, konuşmamız canlılık kazanır, sözcükler ve cümleler renklenir. Özellikle vurgulanmak istenen önemli noktalara dinleyicilerin dikkatleri çekilmiş olur. Düşünce ve duyguların vurgulanmasında yapılacak abartılı hareketler ise yarardan çok zarar getirir. Dinleyici, söylenenlere değil de söyleyene dikkat etmeye başlar.

Beden dilimizle verdiğimiz mesajlar insanlarla anlaşmamızda en temel araçtır. Hem yakın çevremizde, hem daha geniş sosyal hayatımızda hem de farklı ülke insanları ile ilişkilerimizde öncellikli beden dilimizi kullanırız ve onların beden dilleri ile anlattıklarını çözmeye çalışırız.

Yakın arkadaşlarımıza, eşimize, çocuklarımıza duruşumuz veya bakışımızla düşündüklerimizi hissettirmeye çalışırız. Büyük çoğunlukla onlar da bu mesajları alır, düşünce ve duygumuzu anlarlar. İletişim kurduğumuz kişilerle kültürümüzdeki ortak özellikler ne ölçüde fazlaysa birbirimizin beden dilini anlamamızda o kadar kolaylaşır. Bu nedenle kişinin yaşadığı en dar çevre olan aile içinde beden dili etkili biçimde yoğun olarak kullanılır. “Ne hissettiğimi, ne dediğimi anla” anlamına gelen jest ve mimiklerimiz yakın arkadaşlarımız, sevgilimiz, eşimiz özellikle de çocuklarımız olan iletişimimizde büyük yer tutar. İnsan en önceden diliyle anlaşmaya bekler. Bu durum istediğimizin yapılmadığı ve olumsuz bir duyguyu konuşmak istemediğimiz durumlarda daha belirginleşir. Özellikle yakın ilişki içinde olduğumuz kimselerle kurduğumuz iletişimde gözümüzün içine bakılması ne demek, ne yapmak istediğimizin anlaşılmasını bekleriz. Bu tür küçük işaretlerden çıkartılan anlamlar, ilişkinin olumlu veya olumsuz yönde gelişmesini belirlemek açısından büyük önem taşır.

SAYDAM AKAY İLETİŞİM BİLİMLERİ AKADEMİSİNDE VERİLEN DİKSİYON PROGRAMININ İÇERİĞİ:

Nefes, Ses, Artikülâsyon: *Programda* ilk ders; sesi tanıma ve sesin etkili kullanımını öğrenme, doğru nefes alma teknikleri, nefesi ölçülü kullanma ve nefes kontrolü üzerinedir. Bu eğitimin ardından katılımcılar; heyecanlandıklarında, topluluk önünde ya da bir görüşme esnasında nefeslerini kontrol altında tutmayı, bu sayede seslerindeki iniş ve çıkışları, titremeleri engellemeyi başaracaklardır. Ayrıca yaşantımızın her döneminde uygulayabileceğimiz temel ses açma çalışmaları ve nefes egzersizleri de bu programın konuları arasındadır.

Diksiyon – Fonetik: Konuşma bilimi ve konuşma sanatı olarak adlandırabileceğimiz bu derste katılımcılar, ağızdan çıkan sesin özelliklerini tanımaya başlarken, nasıl daha anlaşılır konuşabileceklerini, tonlama ve vurgulamalarla doğru telaffuzun birlikte uyum içinde konuşmayı nasıl daha anlaşılır, ilgi çekici, renkli ve etkileyici hale getireceğini öğreneceklerdir.

Etkili Konuşma: Eğitmenlerimiz etkileyici ve renkli konuşmanın, konuşulan kişi veya grupların ilgisini uyanık tutmanın, ikna kabiliyetinin sırrını bu derste katılımcılarla paylaşıyor... Konuşma sorunları nelerdir, psikolojik ve fiziksel sorunlar, sorunları aşma, konuşmayı etkileyici hale getirme, konuşmayı vurgu ve tonlamalarla renklendirme, topluluk önünde konuşma becerisini geliştirme, birebir konuşmalarda ikna, karşılıklı konuşmalar, günlük konuşmalar, amaçlı konuşmalar, hazırlıksız konuşmalar ve konuşmada vücut kullanımı gibi farklı amaçlara yönelik detaylı ve kişilerin problemleri üzerinde tek tek çalışmalarla durulan bir eğitim programıdır.

SONSÖZ:

Kişi duygularını, düşüncelerini, sözlü ya da yazılı anlatım yollarından biriyle ortaya koyar. İnsanın kişiliği ve yetişme düzeyi anlatımı ile belli olur. Doğru ve güzel bir anlatım, hepimiz için sıradan bir özellik olması gerekirken çevremizde dilimize özen göstermeden konuşanların ve yazanların sayısı gittikçe artmaktadır. Bu konuda çeşitli savunmalar yapılsa da biz Türkçeyi doğru ve güzel kullanmanın eğitimle kazanılabileceğine inanıyoruz.

Yazım (imlâ) kılavuzu ve sözlük kullanmayı alışkanlık haline getiriniz. Türkçede tam karşılığı olan yabancı sözcükleri kullanmamaya çalışınız. Unutmayınız ki güzel dilimiz her türlü anlatımı dile getirecek kadar zengindir.

Dil ve anlatım becerileri, teorik bilgiler uygulama ile desteklendiğinde, tam olarak kazanılabilir. Bu nedenle Türk ve dünya yazınının seçkin örneklerini izlemeye çalışınız.

Topluluk önünde konuşurken sesimizin titremesi veya kayması, aklımızdan geçenleri istediğimiz şekilde ifade edememe, elimizi kolumuzu nereye koyacağımızı, nereye bakacağımızı, nasıl duracağımızı şaşırma, konuştuğumuz kişinin ilgisini uyanık tutamama...

Çoğu insanın yaşadığı doğal problemler...

Ancak sosyal yaşamımızı, kariyerimizi kısacası hayatımızın her alanını olumsuz yönde etkileyen bu unsurlar, Saydam Akay İletişim Bilimleri Akademisi çatısı altında verilen eğitimler sayesinde yok ediliyor.

İnsanı diğer varlıklardan ayıran en önemli özellik; düşünebilme, düşündüğünü ifade edebilme ve en önemlisi de eğitilebilme yeteneğidir.

Bilgimiz, birikimimiz, yeteneklerimiz ne kadar zengin olursa olsun, bu donanımımızı doğru ve güzel konuşmayla karşımızdaki kişi ya da topluluğa aktaramıyorsak, sahip olduğumuz bu zenginliklerden, yeterince yararlanamıyoruz demektir. Dili doğru bir biçimde kullanıp, onu güzel, etkileyici bir konuşmayla aktarmak bir kimlik göstergesidir.

